

5. Ratingmodel for mad og måltider i Københavns Kommune (2008-125714)

Københavns Madhus har udarbejdet en model for rating (vurdering og måling) af mad og måltider, som Københavns Kommune har ansvaret for. Modellen indeholder tillige et uddannelsesstilbud. Økonomiudvalget skal tage stilling til den videre proces.

INDSTILLING OG Beslutning

Økonomiforvaltningen indstiller over for Økonomiudvalget, at Økonomiudvalget godkender,

1. at Københavns Madhus' ratingmodel "Køkkenløftet" sendes i høring i udvalgene samt hos eksterne organisationer med henblik på endelig godkendelse i Borgerrepræsentationen ultimo 2009
2. at finansiering af udgifterne på 2 mio. kr. årligt til rating i de berørte forvaltninger, jf. indstillingens økonomiafsnit, indgår i forhandlingerne om budget 2010

Problemstilling

Ved etableringen af Københavns Madhus fik huset til opgave at udvikle en rating-model for de kommunale institutioner og køkkener. Modellen skal give mulighed for i bred henseende at vurdere kvaliteten af den mad, som kommunen har ansvaret for – med henblik på at kunne forbedre denne.

Københavns Madhus har nu udarbejdet en model kaldet "Køkkenløftet", som er oversendt til kommunen med henblik på, at Borgerrepræsentationen kan tage stilling hertil, herunder hvordan ordningen skal implementeres.

LØSNING

"Køkkenløftet" er et samlet koncept for rating af det enkelte måltid og maden i institutionerne, såvel som en uddannelses- og udviklingsindsats i køkkenerne. Københavns Madhus har således fundet det vigtigt, at en rating-ordning ikke kun bliver en "løftet pegefinger", men også indeholder uddannelse og vejledning. Ordningen skal være et værktøj for den enkelte institution til at udvikle de køkkenfaglige kompetencer, forbedre arbejdsmiljøet og videreudanne medarbejderne.

Den enkelte institutions deltagelse i ordningen er baseret på tre skridt:

- Institutionen tilslutter sig "Køkkenløftet" – og dermed et kodeks for det gode måltid, der består af fem såkaldte dogmer. Dogmerne handler om den kulinariske kvalitet, de råvarer der bliver brugt, rammerne for måltidet, den ernæringsmæssige kvalitet, om de organisatoriske rammer samt arbejdsmiljøet.
- Institutionen bliver vurderet og målt på baggrund af dogmerne og får resultaterne i form af en rapport. Vurderingen sker via spørgeskemaer og ved anmeldt besøg af to "dommere" fra hhv. Madhuset og et eksternt firma. Det nærmere grundlag for vurderingen samles i et katalog,

der gøres tilgængeligt.

- På baggrund af rapporten udvikler og igangsætter Københavns Madhus og den enkelte institution i fællesskab en udviklingsplan, der inkluderer rådgivning og uddannelse. Udviklingsarbejdet foregår over to år.

Implementeringen af rating-ordningen sker fra januar 2010. Madhuset forestiller sig, at der som en del af konceptet uddeles diplomer til de eksemplariske institutioner, som dermed kan give inspiration til andre og samtidig være med til at løfte de offentlige måltiders image.

Økonomiforvaltningen vurderer, at Københavns Madhus har udviklet et godt koncept, der både opfylder ønsket om at kunne vurdere og måle måltidernes kvalitet, og som indeholder et fremadrettet udviklingsperspektiv for institutionerne og køkkenpersonalet. Økonomiforvaltningen anbefaler, at modellen sendes i høring i udvalgene, hos de faglige organisationer samt øvrige foreninger og organisationer med ekspertise på området med henblik på, at bemærkninger herfra kan indgå i vurderingen af modellen (jf. bilag 2). Samtidig testes modellen i 2009 på udvalgte institutioner. Erfaringerne herfra vil ligeledes indgå i vurderingen af modellen.

Det er et vigtigt element, at ratingordningen ikke skaber unødigt bureaukrati. Den igangværende test skal blandt andet afdække, hvordan dette undgås. Der er i den forbindelse i modellen søgt etableret en sammenhæng til de krav og udfordringer, som statslige myndigheders kontrolbesøg giver anledning til. Det udviklingsforløb, som ratingen udløser, kan være med til at håndtere disse krav og udfordringer.

I forhold til implementeringen af ordningen har Københavns Madhus opstillet forskellige scenarier for udbredelse på institutionerne og for om ordningen skal være frivillig eller obligatorisk. Størrelsen af udgifterne til ordningen afhænger af udbredelsen. Ratingordningen koster på årsbasis ca. 25.000 kr. for de involverede institutioner – dog kun ca. 10.000 kr. for institutioner uden behov for udviklingselementet. Hertil kommer administrationsomkostningerne i Madhuset ved at drive modellen.

Økonomiforvaltningen vurderer i forhold til implementeringen af ordningen fra 2010, at udrulningstakten bør afpasses til et niveau, hvor udgifterne til ordningen i de berørte forvaltninger samlet set udgør 2 mio. kr. årligt. Dette beløb finansierer udgiften på 25.000 kr. pr. institution til selve ratingen, svarende til, at ca. 80 institutioner over to år kan gennemgå et ratingforløb. Hertil kommer de ca. 1 mio. kr., som Københavns Madhus har til rådighed i sit budget til at drive ordningen administrativt. I 2009 finansieres de igangværende tests på institutionerne af de relevante forvaltninger.

Udrulningstakten vil ikke muliggøre, at alle kommunens institutioner eller køkkener når at gennemgå et ratingforløb indenfor en kortere årrække. Det foreslås derfor, at der fra 2010 foretages en prioriteret indsats, hvor eksempelvis institutioner med døgnforplejning først gennemgår det to-årige ratingforløb.

I forbindelse med høringen afklares i hvilken form den løbende afrapportering til de relevante centralforvaltninger og politiske udvalg bedst tilrettelægges i forhold til resultaterne af ratingen, når den er sat i drift fra 2010.

ØKONOMI

Et ratingforløb vurderes at koste i alt 50.000 kr. pr. institution fordelt på en to-årig periode. Skal

institutionen fortsætte med en løbende årlig rating (uden udviklingselement) udgør udgiften 10.000 kr. pr. år. Udgifterne til den videre test af ordningen i 2009 foreslås afholdt indenfor Madhusets budget, hvor der er reserveret ca. 1 mio. kr. til ratingordningen, samt gennem forvaltningernes frivillige egenfinansiering.

Med henblik på finansiering af udgifterne til ordningen i driftsperioden fra 2010 og frem, foreslås det, at udgiften på 2 mio. kr. årligt (2009 p/l) til rating i forvaltningerne indgår i forhandlingerne om budget 2010. Hertil kommer de ca. 1 mio. kr., som Københavns Madhus har til rådighed i sit budget til at drive ordningen.

De 2 mio. kr. foreslås fordelt på Børne- og Ungdomsudvalget, Sundheds- og Omsorgsudvalget, Socialudvalget, Kultur- og Fritidsudvalget, Teknik- og Miljøudvalget samt Beskæftigelses- og integrationsudvalget efter nedenstående nøgle:

Tabel 1: Fordeling af midler til deltagelse i rating-ordningen fra 2010

Udvalg	Ca. antal institutioner indenfor forvaltningerne	Beløb (mio. kr.)	Størrelsen af midlerne under hver enkelt udvalg skal dels afspejle antallet af institutioner, dels udstrækningen af
Børne- og Ungdomsforvaltningen	840	0,9	
Sundheds- og Omsorgsudvalget	57	0,45	
Socialudvalget	120	0,45	
Kultur- og Fritidsudvalget	61	0,10	
Teknik- og Miljøudvalget (egne kantiner)	6	0,05	
Beskæftigelses- og integrationsudvalget (egne kantiner)	11	0,05	
I alt	1094	2,00	

den forplejning, der tilbydes. Ovenstående fordeling skal derfor ses i lyset af, at såvel Sundheds- og Omsorgsudvalget som Socialudvalget begge har et stort antal institutioner med døgnansvar.

Forvaltningerne udvælger selv de institutioner, der skal testes, men Madhuset stiller sig til rådighed for en dialog herom.

VIDERE PROCES

Københavns Madhus' model for en rating-ordning sendes i høring i udvalg og eksterne organisationer frem til medio juni 2009, og de indkomne svar samt Madhusets bemærkninger hertil indgår som grundlag for en sag om godkendelse af ratingordningen i Borgerrepræsentationen ultimo 2009. Samtidig testes ordningen i 2009 på en række institutioner.

bilag

[1. Køkkenløftet](#)

[2. Eksterne høringsparter](#)

Økonomiudvalgets beslutning den 02.06.2009

Indstillingen blev godkendt.

